

Nadzór wojewody nad funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego

System nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego został określony w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (art. 171) oraz rozwinęty w ustawach ustrojowych.

Zgodnie z tzw. ustawami samorządowymi, organami nadzoru - który sprawowany jest pod względem legalności - są Prezes Rady Ministrów i wojewodowie, a w zakresie spraw finansowych - regionalne izby obrachunkowe.

O uprawnieniach nadzorczych Wojewody wobec jednostek samorządu terytorialnego stanowią niżej wymienione przepisy ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie:

- art. 3 ust.2, zgodnie z którym wojewoda, kontroluje pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez nie na podstawie ustawy lub porozumienia z organami administracji rządowej,
- art. 12, zgodnie z którym wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego sprawowany jest przez Wojewodę na podstawie kryterium zgodności z prawem, w oparciu o przepisy ustaw ustrojowych, tj.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym,
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa.

Ponadto Wojewoda, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 1995 roku o izbach rolniczych jest organem nadzoru w stosunku do Świętokrzyskiej Izby Rolniczej. Wojewoda jest również organem nadzoru wobec Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zgodnie z art. 419 ust.6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.